

## Motion till riksdagen 2011/12:Fö210

av Kew Nordqvist och Jan Lindholm (MP)

# Dammsäkerhet

## Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lagstiftning om vattenkraftverkens dammsäkerhet.

## Motivering

Idag definieras dammsäkerhet i Sverige av ansvarig myndighet, Svenska kraftnät, som ”dels förebyggande av dammbrott, felaktig drift och andra händelser som kan resultera i okontrollerad och hastig utströmning av uppdämt vatten, dels åtgärder för att begränsa skador till följd av sådana händelser (beredskap för dammbrott)”.

Det är en väldigt snäv definition som nu görs av dammsäkerhet och innebär att det som internationellt kallas ”public safety around dams” helt utesluts. Frågor som berör säkerheten vid och på dammarna faller alltså inte inom begreppet.

Våra stora vattenkraftsdammar åldras och närmar sig nu den livslängd de var konstruerade för. Ett allt extremare klimat med förändrade flöden kan påverka dammarna på ett sätt som de inte varit byggda för. Risker, säkerhet och tänkbara konsekvenser har helt förändrats sedan dammbyggnationerna började för 100 år sedan. Ett dammbrott i en av vattenkraftsälvarna skulle få i det närmaste oöverblickbara konsekvenser. Tänk bara flodvågen som sveper ned genom älvdalen. Det innebär stor risk för att människoliv går till spillo, att det blir omfattande materiell förstörelse samt att elkraftsproduktionen drabbas av omfattande störningar och det under många år framåt.

I rapporten ”Säkerheten vid vattenkraftsdammar” pekar Riksrevisionen på många allvarliga brister i säkerheten bl.a. vad gäller tillsyn, svag statlig egenkontroll och kompetens. Länsstyrelse och kommuner har alldeles för svaga egna resurser, utan tvingas lita till att vattenkraftägarna kan hantera uppkomna situationer.

**Fel! Okänt namn på**

Flertalet av de stora dammarna ligger i Sapmi (Sameland) och i renbetesland. Där utgör dammarna en vardaglig säkerhetsrisk för de människor som lever och verkar i dess närhet.

Till exempel kan vakar uppstå snabbt och oväntat på grund av utsläpp. Varje år omkommer 1–2 personer i Jokkmokks kommun på reglerade vatten enligt Jokkmokks kommuns säkerhetssamordnare. Det här är renbetesland där folk rör sig över stora ytor. Men också det aktiva friluftslivet drabbas av tillbud och tragiska dödsolyckor. Skulle olyckan vara framme räcker resurserna med räddningshelikopter oftast inte till i dagsläget. En blöt människa fryser snabbt ihjäl under vintertid.

I dagsläget saknas lagstiftning på området. En lag skulle bland annat kunna reglera så att det genomförs återkommande övningar. Att utrymma stora samhällen på kort tid kräver planering och övningar. I lagen ska också säkerheten på och invid dammar beaktas.

Stockholm den 29 september 2011

*Kew Nordqvist (MP)*

*Jan Lindholm (MP)*